

ného řešení skutkové otázky (na příklad je-li tu výrok o rozhodných skutečnostech, avšak formálně vadný).

Takový výklad by však nebyl správný.

Odsoudil-li nalézací soud obžalovaného na podkladě formálně vadném neporušiv zákona, nemá proti tomu státní zástupce opravného prostředku. Stejně nemá ani obžalovaný opravného prostředku, byl-li zproštěn na formálně vadném podkladě.

Byl-li na příklad obžalovaný odsouzen v případě, kde bylo zjištěno, že polní hlídač nebyl označen služebním odznakem, a kde nalézací soud polnímu hlídači přesto přiznal povahu vrchnostenské osoby, pak bylo nesprávně použito zákona, neboť polní hlídač požívá ochrany jako vrchnostenská osoba jen tenkrát, je-li označen takovým odznakem. Domáhá-li se tu zmáteční stížnost obžalovaného, aby obžalovaný byl zproštěn, je možnost, že bude rozhodnuto ve věci samé a obžalovaný zproštěn.

Byla-li na příklad obžalovaná zproštěna, ježto se domnívala, že plod v době zákroku nebyl živý, pak by se zmáteční stížnost státního zástupce mohla domáhat změny rozsudku v odsuzující rozsudek pro nesprávný výklad v otázce nezpůsobitého pokusu. Obžalované hrozí, že bude rozhodnuto ve věci samé a vyneseno odsuzující výrok.

Jak se má v těchto případech postupovat, je-li výrok o rozhodných skutečnostech formálně vadný?

Nelze pochybovat, že se nesmí rozhodnout ve věci samé na podkladě formálně vadném. Zjistí-li zrušovací soud při přezkoumávání skutkového základu, že tento základ je formálně vadný (pro neúplnost řízení podle § 281, čís. 4 tr. ř., nebo pro neúplnost výroku o rozhodných skutečnostech podle § 281, čís. 5 tr. ř.), pak nezbyvá, než aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí.

Tak by tomu bylo v případech nahoře uvedených, kdyby v prvním případě byl vadný výrok o tom, že polní hlídač neměl odznak, ježto se nalézací soud nevypořádal výpovědí svědka, který potvrdil, že polní hlídač měl odznak připevněn na kabátu, a kdyby v druhém případě se nalézací soud nezabýval obhajobou obžalované, která vylučovala její záměr odstraniti plod.

Upozornit na takové formální vady výroků o rozhodných skutečnostech je věcí odporu jak žalobce tak obžalovaného. Může-li zmáteční stížnost uplatnit takové vady v odpůrcův neprospěch, pak odpůrce může vady toho druhu uplatnit ve svůj prospěch.

Tato možnost obrany se pravidelně v odvodech přehlíží.

Fr. Poláček.

Po časopisech.

Dr. Emil Hácha jako právník.

Při oslavách pětiletého výročí zvolení dra Háchy presidentem připadajícího na 30. listopad 1943, uveřejnil prof. dr. Václav Joachim v Lidových novinách ze dne 1. prosince 1943 úvodník pod uvedeným titulem, z něhož uvádíme:

»Mezi žijícími českými spisovateli z oboru práva veřejného, zejména správního, zaujímá Emil Hácha místo vynikající a významné. Je typickou individualitou, která se projevuje i ve stati sebe kratší. Vracím se na příklad opět a opět k sedmnáctistránkovému úvodu, který napsal k Zákonu o Nejvyšším správním soudě (ve sb. Kompasů r. 1933). Jaké přímo nepřeherné bohatství postřehů a pohledů do celého světa — i v otázkách politických a obecně kulturních —

je tu sneseno na těch několika stránkách. Jaká freska vývoje posledního století a jaké výhledy do budoucnosti! Jaká jemná přímo noblesní kritika rozdílů mezi teorií a praksí je na př. ve zmínce, že autor Zákona rakouského z r. 1875, sekční šéf Lemayer náhodou byl vládním zástupcem při prvním veřejném líčení správního soudu r. 1876 a prohrál!, nebo že v třísvazkové oficiální publikaci, vydané u nás r. 1928, nebylo místa pro Nejvyšší správní soud, ač byl prohlašován za jeden z pilířů státu! Tak hutný essay a tak poutavý nedovedl by u nás nikdo jiný napsat než-li Hácha.

Místo prvního presidenta Nejvyššího správního soudu, jehož Hácha r. 1925 dosáhl, bylo pravým jeho působštěm. Neomezoval se jen na řízení a vedení soudu, ale sám se rozsáhlou měrou účastnil prací soudu — alespoň jednou týdně vždy předsedal senátu a vybíral si otázky nejsložitější a nejnepohodlnější, na př. z práva horního, vodního, stavebního, pracovního. Známý často citovaný náleží o pražské universitě (Boh. adm. č. 1596 z r. 1922), velmi obsáhlý a obsahující zejména podrobné historické vyličení základních právních pomě-

rů university, stačil by nejen za práci habilitační, ale za práci profesorskou na kterékoli cizí universitě. (Vyšel s komentářem autorovým ve Věstníku ministerstva vnitra 1923.) Je ukázkou pravé virtuoznosti, jak i zcela podřízená otázka (členství ve zkušební komisi) může vyžadovati k řešení předběžné zkoumání řady zásadních otázek. Kdo umí číst mezi řádky, shledá s potěšením, probíraje se sbírkami nálezů Nejvyššího správního soudu, jak často jeví se v nich stopa vzoru Háchova — a přál by si, aby stopa ta se jevila ve všech nálezech! Naproti tomu zase, zejména v literárních pracích Hoetzlových je vidět ohromný vliv judikatury správního soudu na teorii — i v tom je mnoho nepřímé působnosti Háchovy...

Dr. Hácha v literatuře vědecké vyniká světovou erudicí nejen právníckou, nechť k extrémům, ironickým hlediskem vůči entusiastům, opatrnou formulací závěru, skepsí vůči heslům demokracie a hlavně tím, že prošel přísnou a přesnou školou německé vědy práva správního, zejména Otty Mayera.«

Z právní praxe.

Příspěvek k pojmu výpovědi z bytu a řízení o ní.

Nejvyšší soud stále rozhoduje (naposledy v rozh. č. 18.454 sb.), že nedostatek soudního svolení k výpovědi podle zákonů na ochranu nájemníků nutno uplatnit již v námitkách, aby nedošlo ke zrušení nájemního poměru. Stejně jest rozhodováno (viz na př. rozh. č. 17.919 sb.), že námitky nutno podati z téhož důvodu i proti mimosoudní výpovědi, která nemá potřebných náležitostí. Naproti tomu není třeba a také není přípustno podávati námitky proti projevům, jež se nekryjí s pojmem výpovědi, jak má na mysli § 561 c. ř. s. (srovn. rozh. č. 15.074 a 7465).

V praxi se často naskytne otázka, zda proti té které »výpovědi« mají, či nemají býti námitky podány a jsou-li pak podány, jak o nich má býti rozhodnuto. Nepodání má v zá-pětí risiko, že vypovídáný bude vy-

klizen, podání zbytečných námitek znamená náhradu nákladů sporu. Vše záleží na správné odpovědi na otázku, zda jde v daném případě o výpověď podle § 561 c. ř. s., či nikoliv.

K vymezení pojmu výpovědi a vůbec k otázkám řízení o námitkách podle §§ 571 c. ř. s. a násl. jest zajímavý tento případ:

Sportovní klub má na svém hřišti, vlastnický patřícím obci postaven nouzový domek. Byt v tomto domku obýval zdarma správce hřiště (t. zv. »kustod«) a to vedle platu za služby, které konal pro klub, jako hlídání a ošetřování hřiště, obstarávání rekvisit, atd. Dne 5. X. 1942 dostal správce hřiště od klubu dopis tohoto znění:

»Dle usnesení vedení S. K. . . . zrušujeme s Vámi smluvní poměr a dáváme Vám tímto čtrnáctidenní výpověď dnem 10. října 1942 počínaje. Váš smluvní poměr ke klubu, ve smyslu dohody ze dne 15. října 1941,